

«БЕКІТЕМІН»
Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің
«Наз» мемлекеттік би театры»

МКҚК директоры

Е. М. Ағымбаев

«23» 06 2022 г.

НҰР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫ ӘКІМДІГІНІҢ «НАЗ» МЕМЛЕКЕТТІК БИ ТЕАТРЫ
МКҚК-ДА СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖӨНІНДЕГІ
НҰСҚАУЛЫҚ

Нұр-Сұлтан қ. 2022 жыл

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл нұсқаулығы Нұр-сұлтан қаласы әкімдігінің «Наз» мемлекеттік би театры МҚҚК-да (бұдан әрі – Театр) сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал әрекеттерді болдырмауға, сыбайлас жемқорлықты қабылдамау атмосферасын қалыптастыруға бағытталған.

1.2. Осы нұсқаулықтың негізгі мақсаты сыбайлас жемқорлықтан бас тартатын және өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық, заңдылық және сатылмаушылық принциптерін қамтамасыз ететін театр қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

Театр Қызметкерлері - театрдың әкімшілік-басқару персоналы мен инженерлік-техникалық персоналынан тұратын театрмен еңбек қатанастарында тұратын кез келген жеке тұлға.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - театрдың лауазымды адамдарының өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша, оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипатындағы іс-әрекеттерді жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою бойынша (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу);

- сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың зардаптарын жою (сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес) бойынша.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендетуге бағытталған қызмет.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар - театр қызметі үшін белгіленген сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;

Мұдделер қактығысы - лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мұдделері олардың өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындаудың әкеп соғуы мүмкін;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі театрдың қызметі.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер

3.1. Нұсқаулық келесі міндеттерді шешуді қарастырады:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;
- театр қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларында сыбайлас жемқорлық көріністеріне мұлдем төзбеушілік түсінігін қалыптастыру;
- лауазымды тұлғалар мен театр қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлыққа тарту тәуекелін азайту;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимыл жасауға, сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоуға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және енгізу;
- театр қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ театрдың Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;
- театрдың ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;

- жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсете кезінде ашықтықты, занұлықты және объективтілікті қамтамасыз ету.

3.2. Нұсқаулық атқаратын лауазымына, атқаратын функциялары мен жұмыс мерзіміне қарамастан, әкімшілік - басқару персоналы мен инженерлік - техникалық персоналдан тұратын театр қызметкерлеріне қолданылатын жалпыға міндетті нормалар мен қағидаларды қамтиды.

5. Алдын алу шаралары және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін театр қызметінің бағыттары.

- 1) сыйлықтар және Өкілдік шығыстар;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту;
- 3) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға үәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төленетін төлемдер;
- 4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсете;
- 5) театр қызметі шенберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жүргізу;
- 6) персоналды басқару;
- 7) ішкі құжаттардың қаржылық және Заң сараптамасы.

4.1 Сыйлықтар және өкілдік шығындар.

4.1.1 Театр іскерлік сыйлықтармен алмасуды және өкілдік шығындарды, оның ішінде іскерлік қонақжайлышты жүзеге асыруды бизнесі жүргізудің қажетті бөлігі және жалпы қабылданған іскерлік тәжірибе деп таниды. Театр іскерлік сыйлықтар мен іскерлік қонақжайлышты шығындарына қатысты адалдық пен ашықтық атмосферасын қолдайды.

4.1.2 Театр қызметкерлеріне осындай іс-әрекеттер/сыйлықтар болған жағдайда кез келген сыйлықтар/іскерлік қонақжайлыш белгілері / өкілдік шығыстарын ұсынуға, уәде беруге, сыйға тартуға, ұсынуға, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады:

- олардың тікелей немесе жанама мақсаты-театр қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға немесе қандай да бір артықшылықтар мен артықшылықтар алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға таңдамалы әсер ету, егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдардың басталуы нақты емес болып көрінсе;
- театр атынан емес, қызметкердің атынан беріледі;
- сыйлықтар немесе Өкілдік шығындар немесе қонақжайлышты туралы ақпаратты ашқан жағдайда театр мен оның қызметкерлері үшін беделді немесе басқа қауіп тудырады;
- қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақша қаражаты, бағалы қағаздар, бағалы металдар болып табылады немесе ақша қаражатының және/немесе сән-салтанат заттарының өзге де түрлері немесе баламалары болып табылады;
- пәндер, шығындар және нақты жағдай тұрғысынан ақылға қонымды емес.

4.1.3 Театр жүзеге асыратын сатып алушың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлыш белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған жағдайда, лауазымды тұлға немесе театр қызметкері тікелей басшымен немесе театрдың қауіпсіздік бөлімшесінің басшысымен кеңесу керек.

4.2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шенберінде үшінші тұлғалармен жұмыс.

4.2.1 Театр ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заннамасының, осы Нұсқаулықтың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе театр үшін іскерлік беделін жоғалту тәуекелін туғызатын әріптестермен үшінші тұлғаларды тартудан және бірлескен кәсіпорындарға қатысадан тартынады.

4.2.2 Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлесken жобаларға қатысу туралы шешім қабылданар алдында театрдың үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған тиісті құрылымдық бөлімшелері театр әртістерінің қатысуымен тиісті шаралар қабылдау қажет:

- театр қызметінің бағыттарын реттейтін ішкі нормативтік құжаттармен белгіленген рәсімдерді қатаң сақтауға;;
  - бірлесken жобалар бойынша серіктестер туралы келесі процедураларды өткізу арқылы сыйбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністері туралы жалпыға қол жетімді ақпаратты жинауды жүзеге асыру:
- 1) өзінің Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттary мен рәсімдерінің болуы туралы мәліметтер алу, әріптестің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайындығы;
  - 2) іскерлік беделді және мүдделер қактығысының болмауын тексеру;
  - 3) жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салықтық және өзге де берешектің бар-жоғы тұрғысынан мәліметтер алу болып табылады.

4.2.3 Театр үшінші тұлғалармен және бірлесken жобалар бойынша серіктестермен олардың тарапынан сыйбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда мәмілелерді бұзы құқығын өзіне қалдырады.

4.2.4 Осы Нұсқаулықтың қағидаттары мен талаптары туралы бірлесken жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестерді хабардар ету.

4.2.5 Театр сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттар мен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын бірлесken жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестердің қабылдауын құптайды.

4.3 Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер.

4.3.1 Театр үшін коммерциялық артықшылықтар алу мақсатында театр жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдар, сондай-ақ соларға теңестірілген адамдар, олардың жақын туыстары үшін кез келген шығыстарды, оның ішінде көлікке, тұруға, тамақтануға, журіп-тұруға арналған шығыстарды төлеуді дербес немесе өз қызметкерлері мен лауазымды адамдары арқылы жүзеге асырмайды. ойын-сауық, PR-кампаниялар және т. б. немесе олардың театр есебінен басқа пайда табуы.

4.3.2 Театрдың лауазымды адамдары мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қимыл жасау кезінде сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес дербес жауапты болады.

4.4 Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

4.4.1 Театр өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе онтайландыруға әсер ететін мемлекет, ұйымдар өкілдерінің немесе өзге де адамдардың шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама мақсатта қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді немесе егер мұндай көмек объективті түрде осындай әсер ету әрекеті ретінде қабылданса.

Театрдың қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге жұмсаған шығыстары туралы ақпарат ашық болуға тиіс.

4.4.2 Театр лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыым салмайды. Театр қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жүргізу;

4.5 Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жоспарлау және өткізу кезінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын ғана басшылыққа алу.

4.5.1 Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жоспарлау және өткізу кезінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын ғана басшылыққа алу.

4.5.2 Сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жүмсау, Мемлекеттік сатып алу туралы Қазақстан Республикасының Занында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алушы өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру, сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету, сыйбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер ретінде қатысуға жол бермеу атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген.

4.6 Персоналды басқару.

4.6.1 Театр кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Қызметкерлерді жалдау, бағалау, жоғарылату және жұмыстан босату кезінде сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында, Театр:

- белгіленген тәртіппен персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын әзірлейді және бекітеді;

- еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында олардың сенімділігі және мұдделер қақтығысының болмауы түрғысынан жұмысқа орналасуға кандидаттарды тексеруді жүзеге асырады;

- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін негізге ала отырып, персоналдың қызметін бағалауды және сыйақты төлеуді жүргізеді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігіне қарай жоғары тұрған лауазымға жоғарылату туралы шешім қабылдайды;

- КР заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

4.7 Ішкі құжаттардың қаржылық және Заң сараптамасы.

4.7.1 Театрдың ішкі нормативтік құжаттарының, оның ішінде ішкі нормативтік құжаттар жобаларының сыйбайлас жемқорлық көріністері үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы мәніне бекітуге шығарылатын қаржылық және Заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдарды әзірлеу.

5. Мұдделер қақтығысын болғызыбау және реттеу тәртібі

5.1 Театрдың лауазымды адамдары мен қызметкерлері:

- мұдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асыруды болдырмау және оларды реттеу бойынша шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде театр мұдделерін басшылыққа алу және олардың жеке мұдделері театр мұдделеріне қайши келетін жағдайлардан немесе жағдайлардан аулақ болу. Мұдделер қақтығысы туындаған жағдайда (немесе оның туындау мүмкіндігі болғанда) аталған ақпаратты театрдың тікелей басшысына не жоғары тұрған басшылығына жазбаша нысанда жеткізу.

5.2 Мұдделер қақтығысын болғызыбау немесе реттеу мұдделер қақтығысы тараҧы болып табылатын театр қызметкерінің лауазымдық немесе қызмет бабын өзгертуден, оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттетуге дейін және (немесе) мұдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартудан тұруы мүмкін.

6. Сыйбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттер жасау туралы хабарлама

6.1. Егер театрда лауазымды адам немесе театр қызметкері жасаған сыйбайлас жемқорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір күелік болса, бұл туралы өзінің тікелей немесе жоғары тұрган басшысына дереу хабарлау керек.

6.2. Театр қызметкерлері өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыйбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауга итермелуе фактілері туындаған жағдайда және/немесе қызметкерді сыйбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауга көндіруге қатысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы ақпараты бар болса, өзінің тікелей немесе жоғары тұрган басшысын дереу хабардар етуге міндетті.

7. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды қызметтік тергеп-тексерулер

7.1. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша театрда тиісті құрылымдық бөлімшелердің қатысуымен тексеру немесе қызметтік тергеу жүргізіледі.

7.2. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық фактісі анықталса, сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік қагидатын негізге ала отырыш, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін түзету шараларын қабылдау тергеп-тексеруді аяқтау болып есептеледі.

8. Жауапкершілік

8.1. Театр қызметкерлері осы Нұсқаулықтың талаптарын мүлтіксіз орындауға жауапты болады.

8.2. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған театрдың лауазымды адамдары мен қызметкерлері, Қазақстан Республикасы сотының заңды күшіне енген шешімінен өзге, театрға келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

8.3. Нұсқаулық талаптарының бұзылуы театр қызметкерінің мәртебесімен үйлеспейтін іс-әрекет ретінде қарастырылуы және тәртіптік жаза қолдану үшін негіз болуы мүмкін.

8.4. Нұсқаулық талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеіп соғуы мүмкін.

9. Қорытынды ережелер

9.1. Осы нұсқаулықты қолданысқа енгізу мерзімі театр директорының Бекіткен күні болып есептелсін.

9.2. Осы Нұсқаулық Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда, сондай-ақ театрды қайта құру/қайта ұйымдастыру кезінде өзгерілуге жатады. Осы Нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды театр директоры бекітеді.